I See You

"Zeke, we have been neighbors for a

"Yes, Ray. We own two homes that open onto one big yard. We have shared this yard all these years. Our children play out here, our wives hang laundry out here, and we also use the yard to do things that we cannot do in the house."

"It is really a good arrangement, Ray." "I am happy that you feel that way, Zeke.

However, I have reached a point where I need more privacy. Therefore, I am informing you that I am terminating our partnership in this yard. We will draw a line down the middle, my half will be-come exclusively mine, and your half will be yours. In addition to that, to assure that we will not be able to see each other, I am building a wall of stone four amos (cubits) high right on the dividing line. You will have to give half of the land space for the thickness of the wall, and half of the costs of the material and labor to build the wall.

"What? Divide the yard? Build a wall? I don't agree to any of this. Things are just fine the way they are. You can't get away with this!"

The question is:

Can Ray divide the yard, and force Zeke to pay for half the wall against his will?

The answer is:

This case is discussed in the Gemora (Bava Basra 2a, 2b, 3a, and 11a). One partner may dissolve the partnership and divide the yard, even against the will of the other partner. The stipulation is that each one must be left with an area of at least four ammos square after the division. Additionally, we poskin that making the other person uncomfortable by looking into his private property is considered damage. Therefore, one partner can obligate the other to share in the land and the expenses required to build a wall of four amos to prevent this visual damage.

This puzzle and answer is for learning and discussion purposes only. Do not rely upon it for psak halacha! Consult a Ray to determine the correct hala-chic ruling.

My Home is Your Home

Can you please pass the potatoes?"

"My pleasure dear. They are delicious. I really enjoy our family dinners together. "So do we, Abba."

Knock, knock. All of the children stop eating and run to answer the front door. They find the neighbor's son smiling in the hallway.

"My Abba would like to borrow your hammer, Mr. Zarein."

The Abba becomes instantly upset. "Why can't the neighbor buy his own hammer?'

he thinks. "Why should I lend him mine? I bought it with my money and it is for me and only me to use."

"Tell your Abba that I cannot lend it to him. Perhaps some other time.

The children are a bit disappointed. They would like to have seen the mitzvah of lending the neighbor something that he needs. A few days later, another neighbor knocks on the door.

"My Imma would like to borrow your flour sifter, Mr. Zarein." "I am sorry. It is not available."

"Why are these neighbors always borrowing things? thinks Mr. Zarein. "Can't they just leave me alone to enjoy the privacy of my home and my possessions?" A few days later, Mr. Zarein is relaxing in his home, looking at the beautifully painted walls. He notices that one wall is beginning to look a little moldy. There is a small patch of green recessed into the wall.

"I must find the source of this discoloration and fix he thinks to self. "I don't himself. want anything to ruin my beautiful house."

Mr. Zarein tries scraping, plastering and painting, but the greenish spot will not go away. In fact, it gets worse. He becomes so desperate, that he actually calls one of the neighbors in to look at it.

"Perhaps you should call the Kohen, Mr.

'Is he an expert in home repairs?"

"No. However, he is an expert in tsoraas battim (a plague on the home). He can tell you if this green spot is a physical problem or a spiritual one."

'I never thought about that. Thank you very much, Nochum." "My pleasure."

And so, Mr. Zarein calls the Kohen. Sure enough, the problem is a spiritual one tsoraas battim.

"Mr. Zarein, I'm afraid that your house is tomei (impure) due to this tsoraas battim.

"Oy vey, my beautiful home is defiled. What did I do to deserve this?

"If you are seriously ready to do teshuva (correct your ways) I will tell you what our sages say about this problem.'

"I am ready, Mr. Kohen.

"Tsoraas battim is brought on by tsar ayin - stinginess. People who refuse to lend

things that they are able to are called tsar ayin. They deny others the pleasure of use of their belongings."*

"I know that I am guilty of that, but I feel justified.'

'Why?'

"Because the kelim are mine. I bought them with my own money."
"Mr. Zarein, please allow me to correct

you. You did not buy your sadeh achuza (inherited homestead) here in Eretz Yisrael. Hashem gave the land to Yehoshua via miraculous conquests. He distributed it to all of *Klal Yisrael*, including your

family. It, along with all of the parnassa (livelihood) that you made from it and all the kelim of (household items) that you bought are from The Almighty. He gave you a beautiful home filled with good things in with good things in order to test you. Will you share with others? Or will you say, 'My strength and the power of my hand amassed this wealth for me' (Dovarim 8-17). One (Devarim 8:17). One who shares, earns the reward reserved for those occupy themselves with the mitzvah of gemilus chassadim (performing acts of kindness). Those who do not share

will others the good things that Hashem has given them get tsoraas battim."
"Oy vey, what have I done to myself and my beautiful home?"
"There is no pood."

will follow the taharah (purification) process for your house. And we can help you do teshuva to purify your neshama (soul).

"I am ready. Thank you very much Mr. Kohen.

"Mr. Zarein, may Hashem help us all become the best gomlei chassadim possible." "Amen.'

Kinderlach . . .

Our sages summed it all up in one sentence, "What is mine is yours and what is yours is yours" (Pirkei Avos 5:10). Lend your things to others. They may not be able to buy them. Or they may own the keli, but it is misplaced, broken, or on loan. Whatever the reason, they need to borrow from you. Lend to them! Perform a big chessed. Share Hashem's kelim with His other children. You will help the other person, get a big mitzvah for yourself, and give Our Father in Heaven lots of nachas.

*(See the Keli Yakar on verse 14:34 for further explanation.)

"מדוע?"

ילדים יקרים .

ביתי הוא ביתך

"האם אתה מוכן להעביר את תפוחי האדמה, בבקשה?" "ודאי, יקירתי. הם טעימים מאוד. אני באמת נהנה מהארוחות "המשותפות שלנו. "גם אנחנו, אבא."

דפיִקה בדלת. כל הילדים מפסיקים לאכול ורצים כדי לפתוח את הדלת. הם מוצאים שם את בנו של השכן, וחיוך על פניו.

"אבא שלי מבקש לשאול את הפטיש שלך, מר סטינג'י."

- "מדוע השכן לא יכול לקנות לעצמו פטיש?" האבא מיד כועס. "מדוע השכן לו את שלי? קניתי אותו בכספי הוא חושב. "מדוע עלי להשאיל לו את שלי? והוא מיועד לשימושי שלי בלבד."

"תגיד לאבא שלך שאינני יכול להשאיל לו אותו. אולי בפעם אחרת."

הילדים קצת מאוכזבים. הם היו רוצים לראות שמקיימים מצוות השאלה לשכן. כעבור ימים אחדים, דופק שכן אחר בדלת.

> "אמא שלי רוצה לשאול מכם את הנפה, מר סטינג׳י." "אני מצטער. אין ביכולתי להשאיל אותה."

סטינג'י. "מדוע אין הם יכולים לעזוב אותי לנפשי ולתת לי ליהנות שלי ומנכסי?" מהפרטיות

> מר ימים. בשלווה בקירות למשעי. מבחין שמתחיל עובש. ירוק הקיר.

עלי" הסיבה ולתקן חושב רוצה יפגע

מר סטינג'י את הכתם אותו המקום.

להיפך – הוא מתחיל להתפשט. מר סטינג'י כה מוטרד מהעניין, שהוא קורא לאחד מהשכנים להסתכל בו.

> "אולי כדאי שתקרא לכהן, מר סטינג'י." "האם הוא מומחה לתיקונים?"

"לא. אבל הוא מומחה בצרעת בתים. הוא יוכל לומר לך אם הכתם "הירוק הזה הוא בעיה פיזית או רוחנית.

"לא חשבתי על זה. תודה רבה לך, נחום." "על לא דבר."

ואכן, מר סטינג'י קורא לכהן – והבעיה היא אכן רוחנית – צרעת

מר סטינג'י, אני מצטער, אך הבית שלך טמא בטומאת צרעת" "הבתים.

"אוי ואבוי! הבית היפה שלי טמא! מה עשיתי שכך קרה לי?" "אם אתה מוכן ברצינות לשוב בתשובה, אומר לך מה אומרים 'חכמינו על נגע זה. "אני מוכן, מר כהן.'

"צרעת בתים באה כתוצאה מצרות עין. אנשים המסרבים להשאיל דברים, גם כשיש ביכולתם להשאילם, נקראים צרי עין. הם מונעים מאחרים את הנאת השימוש בנכסיהם." "אני יודע שאני אכן עושה זאת, אך נראה לי שאני צודק."

"מר סטינג'י, הרשה לי לתקן אותך. לא קנית את שדה האחוזה שלך בארץ ישראל. ה' נתן את הארץ בידי יהושע, והיא נכבשה תוך נסים גדולים. יהושע חילק אותה לכל כלל ישראל, כולל למשפחה שלך. נחלה זו, ויחד עמה כל הפרנסה שאתה מתפרנס ממנה וכל הכלים שקנית - כולם מאת ה'. הוא נתן לך בית יפה מלא בדברים טובים כדי לנסות אותך: האם תתחלק בהם עם אחרים? או שמא תאמר 'כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה'? (דברים ח', י"ז). מי שחולק את נכסיו עם אחרים מקבל את השכר השמור לאלה שעוסקים במצוות גמילות חסדים. אלה שאינם חולקים עם אחרים את הדברים הטובים שנתן להם ה' סובלים מצרעת בתים."

"אוי ואבוי. מה עשיתי לעצמי ולביתי היפה?"

"כי הכלים הם שלי. קניתי אותם בכספי."

"אין סיבה לדאגה, מר סטינג'י. אנו נטהר את הבית שלך, ונוכל לעזור לך לשוב בתשובה ולטהר את נשמתך." "אני מוכֹן לכך. תודה רבה לך, מר כהן."

"יהי רצון שה' יעזור לכולנו להיות גומלי חסדים ככל שניתן." "אמן."

חכמינו ז"ל סיכמו כל זה במשפט אחד: "שלי שלך ושלך שלך"

ביכולתם לקנות חפצים כמותם. או אולי יש להם כלי כזה, אך הם

הם זקוקים לכלי שבידך. השאל אותו להם! עשה עמם חסד גדול.

התחלק בכלים של ה' עם בניו האחרים. כך תעזור לשני, תזכה

במצווה גדולה, ותעניק נחת רוח רבה לאבינו שבשמיים.

(ראה את פירוש הכלי יקר על י"ד, ל"ד להסבר נוסף.)

משתמשים בה עבור דברים שאיננו יכולים לעשות בבית.'

"יחזקאל, אנו שכנים כבר שנים רבות."

'זה באמת הסדר טוב, ראובן.'

איבדו אותו, או שהוא שבור, או שהשאילו אותו לאחרים. בכל מקרה,

אני רואה אותד...

"נכון, ראובן. יש לנו שני בתים הנפתחים אל חצר אחת גדולה,

ובמשך כל השנים הללו השתמשנו שנינו בחצר כולה. ילדינו

משחקים שם, נשותינו תולות את הכביסה בחצר זו, ואנו גם

אני שמח שאתה חושב כך, יחזקאל. אך הגעתי למצב שבו אני"

זקוק ליותר פרטיות. ולכן, אני מודיע לך שאני מפסיק את

(פרקי אבות ה', י'). השאילו את חפציכם לאחרים. ייתכן שאין

"מדוע השכנים האלה כל הזמן שואלים ממני דברים?" חושב מר

עוברים

לכתם "אותו,"

אינני" לעצמו. דבר ששום בביתי היפה." לגרד מנסה ולצבוע אך איננו

כמה

יושב

הוא

אחד

את

הזה

הצבועים

להעלות

עוד

סטינג'י

פתאום

למצוא

בקיר

בביתו, ומביט

כתם קטן של

ששקוע בתוך

מָהקיר, לטייח את הכתם נעלם.

שותפותנו בחצר. נצייר קו באמצע החצר; מחצית מהחצר תהיה שלי בלבד, והמחצית השנייה תהיה שלך. בנוסף לכך, כדי להבטיח שלא נוכל לראות זה את זה, אני מתכוון לבנות קיר אבן בגובה ארבע אמות בדיוק בקו המפריד בין שתי החצרות. אתה תתן מחצית מהשטח הדרוש לבניית הקיר, ומחצית מעלויות

"החומרים והעבודה מה? לחלק את החצר? לבנות קיר אבן? אינני מסכים לכך. המצב 'מה?

מצויין כפי שהוא. אינך יכול לעשות זאת!"

:השאלה היא

האם יכול ראובן לחלק את החצר ולחייב את יחזקאל לשלם את מחצית העלות של הקיר בניגוד לרצונו?

והתשובה היא:

מקרה זה נדון בגמרא (בבא בתרא ב' ע"א, ב' ע"ב, ג' ע"א וי"א ע"א). מותר לשותף אחד לפרק את השותפות ולחלק את החצר. אפילו בניגוד לרצונו של השותף השני. התנאי היחיד הוא שלכל אחד מהם יישאר אחרי החלוקה שטח של לפחות ארבע אמות מרובעות. בנוסף לכך, אנו פוסקים שיש "היזק ראייה" – כלומר שיש בהבטה לתוך רשות פרטית משום עשיית נזק. ולכן, שותף אחד יכול לחייב את השני לתרום את חלקו בשטח ובהוצאות כדי לבנות קיר בגובה ארבע אמות, כדי למנוע היזק כזה.

<u>חידות אלה והתשובות עליהן הן לצורך לימוד ודיון בלבד.</u> <u>אין לסמוך עליהם למעשה. יש להפנות את השאלה לרב כדי</u> לקבל ממנו את הפסק הנכון.

והגדת לבנך ⊚ תשע"ד: כל הזכויות שמורות למחבר, שמחה גרופמן: טל: 02-585-2216 ת.ד. 5338, י-ם 91052.